

ΑΝΟΙΧΤΟ ΓΡΑΜΜΑ

Στόν κ. Σ. Βάβλη, Πινδαρολόγο κτλ.

Πρώτα πρώτα μάθε, πώς δέν είμαι γεμάτος από πληγές, γιατί ξέρω και τις γιατρίβω με δική μου μάλιστα μέθοδο, πού τή βρίσκεις στο Compendium Médical του άρχισυντάχτη του Semaine Médicale (Παρίσι 1894 σελ. 657) ανάμεσα στις μεθόδους των παγκοσμίου φήμης Καθηγητάδων Una και Von Hebra, κι' έπειτα πώς καμμιά «εϊκώδη επίθεση» κατά σου, δέν έκανα, άλλα άπλως έφερα τους Έπίμους σου ως υπόδειγμα των Οθησιαίων του Μιστριώτη.

Κοντά σέφτά θά σούλεγα και κέτι τις άκόμα για τά Άριστοφανικά σου «σπατίλαις και πελίθαις» με προτιμώ τή σιωπή και συνιστώντας σου σά γιατρός να άλειφτεις με άφτά λαμπρό γιατρικό για σένα. Θά τά βρης εκεί πού ξέρεις, γιατί δέν τά μεταχειρίστηκα διόλου στον Έβριπίδη (πού άφισες από τον καυμένο τον Πίνταρο!) καθώς μαρτυρεί ο άρχηγός σου κ. Μιστριώτης σε ένα γράμμα του στο 1901 λέγοντας:

«Έλαβον τήν έμμετρον μετάφρασιν του Έππολύτου του Στεφανηφόρου και συγχαιρώ Έμιν επί τῷ ωραίῳ έργῳ, και εις άλλο στα 1903 «Άλιαν εύχαρίστως έλαβον τήν ύμ. μετάφρασιν τῆς Έκθήης και τῆς Ίριγενείας τῆς εν Ταύροις του Έυριπίδου. Οί ποιηταί δυσκόλως μεταφράζονται και εν τῷ δυσκόλῳ τούτῳ έργῳ έτίμησα τήν Έμ. φιλοπονίαν, έχω δε τήν γνώμην, ότι κατά τσοούτον θέλετε επιτύχει του Έμ. σκοπού, καθ' όσον τάς λέξεις λαμβάνετε εν τῆς αὐτῆς βαθμίδος τῆς γλώσσης, και δέν άναμιγνύετε άρχιοτέρας μετά των νεωτέρων. Προς τούτο έχετε τήν αναγκαίαν γλωσσικήν δύναμιν».

Τώρα και λίγα για τό ποιηματάκι σου «ό Παρθενών, «Άστράφτει» λοιπόν και βροντάει βέβαια ο Περθεός σά μαλλόνει με τον ήλιο και τον νικαει μέσα στις λεπτότοξες γραμμές του, και ο Έμνητός χύνει μπροστά του (προχέει) μενεξέδες, για να τον στεφανώσει για τή νίκη του, γιατί του έδωξε τον ήλιο το βράδυ βράδυ, και να σου ο Παρθενός στεφανωμένος με μενεξέδες στολίζει τήν μενεξοστεφανωμένη πόλη πού στολίζει όλον τον κόσμο». Να φαντασία μια φορά, πού κοντά σε πολέμους και θάετρα πολέμων άγνωστα ως τώρα έχουμε και χύσιμο μενεξέδων από τον Έμνητό, σαν να είτανε νερό, και

πράματα πού κανένας άκόμη ούτε τά είδε ούτε τά φαντάστηκε, με τά είδε ο κ. Σταματάκης και πού πολλά άκόμα, αν άγκαπάτε, γιατί εκεί στον Παρνασσό, πού ανέθηκε πολλές φορές,

«Είδε τον επί γῆς εκείνης ούρανόν
στεφάνωμα δαφνῶν χρυσῶν και άλιος άηθόνων (!)
... τήν γλώσσαν εύρε των θεῶν επί του όρους τούτου
τήν φίλην άδελφήν
του όλυμπίου τῆς ψυχῆς των ήμισίων πλούτου (!)
(αν καταλαβαίνει κανένας τί θα πουνε άφτά, θα πῆ πώς έγώ είμαι χοντροκέφαλος' αν όχι πώς ο κ. Σ. δέν ξέρει τί λείει). Μά ως δούμε και παρακάτω.
«Και πρό τσοούτου θαμβωθέν φωτός και Θείου
τό βλέμμα του έστράφη [κάλλους
προς άλλους χώρους παρ' ήμιν προς χώρους μη μεγά-
προς ταπεινά έδάφη [λους
και είδε γλώσσαν τότε φεῦ χυδαίαν και όθνεϊαν
και λώβην τεχνητήν
καλύπτουσαν διαφανῶς τήν πλήρη άμαθείαν
και εις όδόν άντεθνικήν καταφερῆ κλιτών»
Δέ σάς φαίνονται σαν τά άθάντα εκείνα:

«Λέρμπαλερ ξιφίρ μπαλιέρ» ;
«Και ήθος εύρεν έρπετων και λοιμογόνου λύμης
λανθάνον εν εκείνοις» (τοίς λόγοις).
Έχει λοιπόν και ή λύμη ήθος, και μπορεί κανείς να διη τή γλώσσα πού μιλάμε; Έγώ θαρρῶ πώς μόνο τήν άκούμε.
Άλλά άκόμα πού είμαστε; Προσέξτε όμως να μη καχτε από τό «πάμφλεκτον πύρ» πού θα βρούμε.
«... Άλλ' εν τισι ήμέρῃ
προσεκολληθη (ο Σ.) εν τινι εκ των εκεί άστέρων
εις τον χρυσούν άστέρα...
απροσεκολληθη εις τό φῶς εκείνου του ήλιου
και ένθους τότε έσπευσεν εν κάτοπτρον ν' άρπάση,
και τρέμων δι' εκείνου
τήν αήλην του περικλυῖς ήλιου ν' άπεικαση...
Έγίνωσκε του ίεροῦ ήλιου του τό σθένος,
και του κάτοπτρου τό ποιόν και πόσον έσπευσμένης
Έκείνο έλαβεν αυτός και πόσον άφελῶς!»
πού αν και κοινός ακαλάμου άδεξίου
ν' άποτυπωση δύναται εις πῶσαν εύ ήγγιμένην
ψυχῆν και εύγενή
τό φῶς εκείνο τό θαμβούν τήν οικουμένην όλην
από όλον φῶς εκείνο
τό πάμφλεκτον εκείνο πύρ» κτλ.
Φανταστήτε τώρα τον Στ. απροσεκολλημένο στο χρυσό άστρο και στο φῶς εκείνο του ήλιου, στη φω-

Και αϊ έφημερίδες; Θά έρωτησείτε.
Αϊ έφημερίδες, κύριοί μου, άμίνουν κάποτε τά πράγματα όπως έχουν, και ίσως αυτό εινε τό φιλοσοφικότερον πού έχουν να κάμουν. Όπως άφησαν έλεύθερον τό κοινωνικόν, εκδιαισθείσαι από τήν δύναμει 5000 ίσπων μανίαν τῆς αυτορεκλάμας των Έλλήνων, άφησαν και τήν θεατρικήν στήλην χωρίς πόρτες, εκδιαισθείσαι και έδω από άνωτέραν δύναμιν, εις τήν όποϊαν κανείς δέν ήμπορεί να άντισταθῆ. Διά τούτο ο Τύπος—έλλείζω μόνον διά τό σωτήριο έτος 1906—έθεώρησε περιττά τά αντιπλημμυρικά έργα κατά τῆς έπερχόμενης μανίας. Και έκαμε καλά. Ένα φαινόμενο, όταν έχει ρίζας ύπερξενως βαθύτερας, πρέπει να εινε δολοφόνος εκείνος πού θα τό άποκρύψη ή θα τό θεραπεύση επιπολαίως. Άφήστε τους ανθρώπους να γίνωνται δαιμόνιοι! Θά έλθῃ και ή στιγμή πού θα κουρασθούν.

Εινε περιττόν να σημειωθῆ ότι δέν πρόκειται διά τους γνωστούς, τους άληθινούς ήθοποιούς. Αυτοί «τόν δρόμον έτέλεσαν, τήν πίστιν τετήρηκαν» και θα ήσαν άνάξιοι αν έζητούσαν ποτέ να χωθούν μέσα εις τήν δημοκρατίαν τῆς θεατρικής στήλης του 1906. Έδω εύτυχώς εινε ή τρύπα εις τήν όποϊαν όλοι εϊμεθα γνωστοί. Είς τήν Ελλάδα «δαιμόνιοι» δέν υπάρχουν. Εινε άγνωστον τό είδος τούτο των ανθρώπων έδω. Όποιοσδήποτε λοιπόν ήθοποιός τῆς προκοπῆς. αν τον γράψετε «δαιμόνιον» πρέπει να έλθῃ με ένα λόγον και να σας σπάσῃ τά πιστήρια διά τήν ύβριν πού του κάμνετε. Άλλά οι άλλοι ήθοποιοί εύχαριστούν τον δημοσιογράφων ο όποιος τους διώρισε δαιμόνιους. Και αυτή εινε ή διαφορά μεταξύ υ καλών και κακῶν.

Τοιοτοτρόπως τά Άθηναϊκά φύλλα, μη εξαίρουμένου και αυτού έδω πού βλέπετε, καθήνησαν «Έφημερίς τῆς Κυβερνήσεως». Διορίζεται δαιμόνιος ο ήθοποιός κ. Ψ. αντί του κ. Σ. διοριζόμενου έξόχου, αντί του κ. Ρ. τοποθετουμένου ως υπερόχου εις τήν αὐτήν θέσιν, αντί τού κ. Ω. διοριζόμενου άπαραμίλλου».

*

Δημοσιογράφος έγραψε πρό ήμερῶν,
«Αύριον δίδεται ή δαιμονία τραγωδία του ποιη-
του κ. Χ.»
Τόν ήρώτησα, τί μένει πλέον να πῆ διά τον Αισχύλον;
Ίδού τί εστι—δς τό γράψωμεν με κεφαλαία—τί εστι ΑΝΑΡΧΙΑ.

Z. Π.

«Η γιαγιά. Για δες, Κωστάκη μου, τί όμορφα ματάκια πούχει ή αδερφούλα σου, τό μωρό μας.
Ο Κωστάκης. Και βέβαια, γιαγιακά. Είμαι κατακαίνουργα.

σης... Άμα είδες ότι όλα ήταν άδύνατα, φυσούσες με τό στοματάκι σου για να του σβύσης τή λάμψη κείνη τή στιγμή βρισκόμουν κοντά σου.

Ο ΕΕΝΟΣ. Πού να σε θυμάμαι...
Α' ΚΟΡΗ. Μόνα πού με πρωτοείδες;
Ο ΕΕΝΟΣ. Ότε βγήκασ στον κόσμο κ' ένοιω-
σες τήν πρώτη πείνα, με τί λαχτάρα άρπαξες τῆς μάνας σου τό βυζί; τότε ήμουν κοντά σου.
Β' ΚΟΡΗ. Με θυμάσαι όμως κείνη τή φορά, λίγα χρόνια τώρα, όταν για πρώτη φορά έσφιξες μια κοπελούδα στην άγκαλιά σου;

Ο ΕΕΝΟΣ (με κάποια χαρά ζωγραφισμένη στο πρόσωπο. Α'. Τώρα βλέπω ποιά είσαι... (Κάνει μια κίνηση προς τα μπρος με άμείσις κρατιέται).
Γ' ΚΟΡΗ. Θυμάσαι πού με είδες έμένα;
Ο ΕΕΝΟΣ. Ναι κάπου... με...
Γ' ΚΟΡΗ. Σκέψου... ίσως ζωγραφισμένη σε κάποιο βιβλίο.
Ο ΕΕΝΟΣ (μ' ένθουσιασμό). Ναι κλήθεια σύ... σύ είσαι.
Γ' ΚΟΡΗ. Θυμάμαι τότε είπες, έτσι κ' έγώ τήν είχα φανταστή... Μόνα με πιάσαν τά γέλιοιά, τί κουτός πού ήσουν!...

Ο ΕΕΝΟΣ. Για τί;
Γ' ΚΟΡΗ. Ήταν ανάγκη να με δῆς μεσ' τό βιβλίο ζωγραφιστή; Μπορούσες να με δῆς μπροστά σου κατά πώς με βλέπεις και τώρα.

Ο ΕΕΝΟΣ. Και πώς;
Γ' ΚΟΡΗ. Ήμουν κεί κοντά σου, δε μ' έβλεπες όμως στοῦ γραφείου σου τό σκοτάδι, δέν είχες παρά ν' ανοίξης τό παράθυρο να μ'πῆ λίγο ήλιος.

Ο ΕΕΝΟΣ Δε μοιάζεις όμως πολύ στη ζωγραφιά, σύ είσαι όμορφότερη, είσαι όπως σε φαντάστηκα γώ.

Γ' ΚΟΡΗ. Και όπως με φαντάστηκε ο ζωγράφος μου, με στο χαρτί ή όμορφιά χάνεται, γι' άφτό σένα σ' άγαπάω, δε σφίστηκες ποτέ να με ζωγραφίσης.

(Όλες μαζί οι κόρες, κατά πῶς εινε εξαπλωμένες τραγουδῶν).

Με τῆς βιβλιοθήκης μου τά ξύλα
κορβάνι έκανα διπλό
για να πέφτω να κοιμάμαι
στης καλῆς μου τό πλευρό.

Δ' ΚΟΡΗ. Θα καθήσης πολόν καιρό μαζί μας;
Ο ΕΕΝΟΣ. Όσο με θέλετε...

Δ' ΚΟΡΗ. Και εσύ μπορείς... Μεις όλους τους δεχόμαστε, όπως μας αγαπάει: μια φορά τον άγκαπάμε χίλιες.

(Μπαίνει ή βασίλισσα, φορῶει για στέμμα στεφάνι από μυρτιές και τριαντάφυλλα).

Α' ΚΟΡΗ. Η βασίλισσα, ή βασίλισσα φτάνει, κρύφτε τήν όμορφάδα σας για να μην άσκημισή. (Σηκώνονται όλες).

ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. Καλημέρα κόρες μου, ή σημερινή μέρα ειναι μέρα χαράς, σε λίγο τα παλληκάρια θα μας φέρουν τά νέα κρασιά και τότε όλοι και όλες θα κατρακυλήσουμε στον έρωτα και στο μεθύσι. Τα νέα κρασιά... συλλογιστείτε τά έρωτικά τραγούδια των τραγουδῶν, πού σε κάθε σκληρό του ψαλιδιού κρότο άπαντούσε ο άκαλός του φιλημάτου. Θυμηθήτε τους τρέλλους χορούς πού με άφτούς πατιόντουσαν τά σταφύλια από τ' άπαλά σας πόδια. Ε' τώρα πολόν καιρό είταν φυλακισμένο τό ζανθό ποτό φαντάσου με τί λαχτάρα θα πετάξῃ στη λευτεριά του, θα μας κόνη να πετάξουμε και μεϊς... φαντάζουμαι ξεφάντωμα!...

Ο ΕΕΝΟΣ. Βλέπω χαρά σκορπίζεται απ' τῆς βασίλισσας τήν όψη σ' όλο τό χωριό για τό σημε-